PÖRSSISÄÄTIÖ
BÖRSSTIFTELSEN

Suomen Pörssisäätiö
sari.lounasmeri@porssisaatio.fi
050 372 5925

jesse.collin@porssisaatio.fi
040 569 1518

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

7.2.2022

Asia: U 80/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2015/760 muuttamisesta eurooppalaisten pitkäaikaissijoitusrahastojen hyväksyttävien omaisuuserien ja sijoitusten soveltamisalan, sijoitussalkun koostumusta ja hajauttamista koskevien vaatimusten, rahan lainaksi ottamisen ja muiden rahastosääntöjen sekä toimilupaa, sijoituspolitiikkaa ja toimintaolosuhteita koskevien vaatimusten osalta (ELTIF)

Pörssisäätiön lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle eurooppalaisia pitkäaikaissijoitusrahastoja koskevasta lainsäädäntöehdotuksesta

Tausta

Euroopan komissio antoi 25.11.2021 lainsäädäntöehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2015/760 muuttamisesta eurooppalaisten pitkäaikaissijoitusrahastojen hyväksyttävien omaisuuserien ja sijoitusten soveltamisalan, sijoitussalkun koostumusta ja hajauttamista koskevien vaatimusten, rahan lainaksi ottamisen ja muiden rahastosääntöjen sekä toimilupaa, sijoituspolitiikkaa ja toimintaolosuhteita koskevien vaatimusten osalta (COM(2021) 722 final). Ehdotus julkaistiin osana komission pääomamarkkinaunionia koskevaa lainsäädäntöpakettia, jossa komissio toteuttaa uuden pääomamarkkinaunionin toiminta-suunnitelman (COM(2020) 590 final, E 141/2020 vp) mukaisia toimenpiteitä EU:n pääomamarkkinaunionin kehittymisen vauhdittamiseksi.

Eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/760, jäljempänä ELTIF-asetus, muodostaa sääntelykehyksen ETA-valtioon sijoittautuneille vaihtoehtorahastoille, jotka sijoittavat pitkäaikaisiin sijoituskohteisiin ja joita markkinoidaan ETA-valtioissa eurooppalaisina pitkäaikaissijoitusrahastoina, jäljempänä ELTIF-rahasto (eng. European longterm investment fund). ELTIF-rahastot tarjoavat pitkäaikaista rahoitusta erilaisiin sosiaali- ja liikenneinfrastruktuurihankkeisiin, kiinteistöihin sekä pienille ja keskisuurille yrityksille. ELTIF-rahastojen on katsottu voivan täydentää pankkirahoitusta laajentamalla rahoituslähteiden valikoimaa ja parantamalla pääomamarkkinoiden tehokkuutta ja toimivuutta.

Komission mukaan EU:ssa on tehty useita toimia pidemmän aikavälin rahoituslähteiden kehittämiseksi, mutta lisätoimet ovat kuitenkin tarpeen investointien suuntaamiseksi yhä enemmän pääomaa tarvitseville yrityksille ja pitkäaikaisiin investointihankkeisiin. Lisäämällä ELTIF-rahastojen käyttöönottoa koko EU:ssa voidaan tukea pääomamarkkinaunionin kehittämistä ja sen tavoitteita helpottaa yritysten pääsyä vakaampaan, kestävämpään ja monipuolisempaan pitkäaikaisrahoitukseen.

PÖRSSISÄÄTIÖ
BÖRSSTIFTELSEN

Pörssisäätiön lausunto
Pörssisäätiö kiittää lausuntopyynnöstä. Pörssisäätiö edistää arvopaperisäästämistä ja arvopaperimarkkinoita.

ELTIF-sääntelyn yhtenä tarkoituksena on ollut kehittää yksityissijoittajille soveltuva vaihtoehtorahasto, joka tukee yksityissijoittajien pitkän aikavälin sijoitustarpeita. ELTIF-sääntelyä ei kuitenkaan tältä osin ole pidettävä täysin onnistuneena, koska nykyinen sääntely sisältää tarpeettoman tiukkoja rajoituksia tarjota ELTIF-rahastoja ei-ammattimaisille sijoittajille. Lisäksi ELTIF-rahastot ovat soittautuneet joustamattomiksi ammattimaisten sijoittajien tarpeiden osalta. Huomion arvoista on myös se, että Euroopan komission tietojen mukaan lokakuussa 2021 Euroopassa oli alle 40 ELTIF-rahastoa, joita markkinointiin aktiivisesti sijoittajille.

Pörssisäätiö pitää perusteltuna yhtäältä mahdollistaa ELTIF-rahastoille joustavampia rahastosääntöjä, jotka mahdollistavat rahastojen räätälöinnin tiettyjen ammattimaisten sijoittajien tarpeisiin. Pörssisäätiö pitää toisaalta kannatettavana ehdotettuja muutoksia, joilla helpotetaan yksityissijoittajien ELTIF-rahastoihin sijoittamista. On pidettävä tervetulleena sitä, että helpotetaan yksityissijoittajien sijoittamista ELTIF-rahastoihin poistamalla yksityissijoittajien nykyisiä esteitä sijoittaa ELTIF-rahastoihin, kunhan tuotteen soveltuvuus kyseiselle sijoittajalle olisi ensin varmistettu.

Pörssisäätiö pitää kannatettavana u-kirjelmässä esitettyä valtioneuvoston positiivista suhtautumista asetusehdotukseen. Erityisen kannatettavana on pidettävä valtioneuvoston näkemystä, jonka mukaan on tärkeää parantaa ei-ammattimaisten sijoittajien osallistumismahdollisuuksia ELTIF-rahastoihin, vaikka ELTIF-rahastot ovat monimutkaisia sijoitustuotteita. Tämän tavoitteen toteutumisen osalta erityisen tärkeää on valtioneuvoston kannassa esitetyn mukaisesti huolehtia siitä, että ei-ammattimaisten sijoittajien suoja toimii koko unionissa tehokkaasti ja yhdenmukaisesti.

Pörssisäätiö kiinnittää myös huomiota siihen, että asetusehdotuksessa pyritään yhdenmukaistamaan tietyiltä osin ELTIF-rahastojen sääntelyä MiFID II -direktiivin vaatimusten kanssa ja poistamaan sääntelystä päällekkäisyyksiä. Tätä on pidettävä erittäin tervetulleena hyvän lainsäädännön kehittämisen näkökulmasta. Finanssikriisin jälkeen EU:n arvopaperimarkkinoiden sääntelystä on tullut monikerroksista, monimutkaista ja paikoin vaikeasti ymmärrettävää. Eri sääntelyvälineet sisältävät toisiinsa nähden runsaasti epäjohdonmukaisuuksia ja myös päällekkäisyyksiä. Näiden päällekkäisyyksien ja ristiriitaisuuksien karsiminen on eduksi kaikille markkinatoimijoille.

Pörssisäätiö kuitenkin huomauttaa, että kansalliset veroratkaisut, ja etenkin verokannustimien puute, ovat yksi merkittävimmistä tekijöistä, joka vaikuttaa kunkin sijoitustuotteen suosioon. Tämä korostuu erityisesti rajat ylittävissä tapauksissa, joissa sijoittajan voi olla vaikea saada tietoa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen rahaston verokohtelusta.

Annamme mielellämme lisätietoa lausunnostamme.

Sari Lounasmeri
toimitusjohtaja

Jesse Collin
lakijohtaja